

BÚTOR- ÉS ÉPÜLETASZTALOSIPARI TECHNIKUS

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

BÚTOR- ÉS ÉPÜLETASZTALOSIPARI TECHNIKUS

Feladatok és tevékenységek

Az embernek az állatvilágban legjobb barátja a kutya, a növények közül pedig a fa. Tulajdonságainál fogva nagyon sok mindenre alkalmas. Egyszer hűsít máskor meleget ad, otthont nyújt, és széppé teszi lakásunkat. Az azonos fajtájú fából készült bútorokat nem lehet egyhangúnak tekinteni, mert az erezete más és más. A fűrészpor és a szerteröppenő forgácsok a famegmunkálást sok ember szemében kedvezőtlen fényben tünteti fel. Ám amikor a sikoltó fűrész vagy a zümmögő gyalugép alól kikerül a megmunkált fa az embert melegség járja át, szívet-lelket gyönyörködtető érzés keríti hatalmába, mert megszületett a csoda.

Mint ahogy nincs két teljesen egyforma ember, úgy két teljesen egyforma fa sem létezik. A fa gyönyörűsége mintázata az asztalos üzemben ügyes kezű mesteremberek keze nyomán bontakozik ki. Ahhoz, hogy elkészüljön a „csoda”, ki kell hogy pattanjon az agyból a szikra és nagyon sok kézen kell, hogy keresztül menjen a fa.

Az agy és az ügyes kezek mit sem érnek magukban. Kell valaki (egy karmester) aki összehangolja őket. Ez a személy a technikus.

Munkája során kivitelező, irányító és ellenőrző feladatokat lát el. Munkája sokrétű. Más fajta tevékenységet végez építkezéseken és másfajta az asztalos műhelyben és megint mást a bútorgyártás során.

A bútor és asztalosipari technikus a faipari munkák koordinálásában termelésirányítói feladatokat lát el. A bútorok és nyílászárók elkészítésének aktív részese. Az elkészített rajzok alapján irányítja a beosztottjai munkáját.

Az *építőipar*hoz kapcsolódóan ajtókat, ablakokat, zsalukat, lambériákat, küszöböket, falépcsőket, redőnyöket, bútorokat és faházakat illetve azok alkotórészeit készíti el, vagy irányítja elkészítésüket az asztalos műhelyekben, üzemekben. Az előre elkészített elemek

beépítés során is kiveszi részét a munkából, ő maga is illeszti, csapolja, szögezi, vagy éppen csavarozza azokat. Részt vesz a gyártandó terméknek legmegfelelőbb faanyag kiválasztásában ezt szemrevételezéssel nagy- nagy képzelőerővel végzi.

A gyártás során segít az asztalosoknak a helyes rajzolásban, mintadarabok elkészítésében és az elkészített fa elemek összeillesztésében.

Az építkezés helyszínén irányítja a beszerelési munkákat és esetenként maga is részt vesz bennük. Az építkezésen dolgozó más szakipari munkát végzők vezetőivel rendszeresen kapcsolatot tart. Ennek során kialakítják a munkák közötti összhangot.

Az *asztalos üzemben, bútorgyárban* részt vesz az alapanyagok feldolgozásában. Irányításával, keze munkájával az árnyat adó fából használati tárgyak készülnek mindnyájunk kényelmének szolgálatára. A gyártás során felmerülő (famegmunkáló gépek) javítási, karbantartási munkák elvégzéséből is kiveszi részét.

Irányítja a rendelkezésre álló berendezések elhelyezését és rendszerbe illesztését. Döntő szerepe van az új berendezések üzembehelyezésében és a gépek termék- vagy műszakváltást megelőző beállításában. Kivizsgálja az üzemzavarok, minőségi problémák okát. Esetenként maga is részt vesz a hiba elhárításban. Az ellenőrzés céljából laboratóriumi vizsgálatokat kezdeményezhet. Irányítja a felügyelete alá tartozó munkások tevékenységét, összehangolja a munkafolyamatokat. Gondoskodik a zavartalan anyagellátásról. Megtervezi és megigényli a várhatóan felhasználásra kerülő anyagokat.

Ellenőrzi:

- ◆ a faházak, fából készült lépcsők vázát, tartószerkezetét, nehogy baleset érje a használóját,
- ◆ mind a bútor, mind az épületasztalos-ipari termékek elkészítését megelőzően a technológiai előírások által megszabott fa előkészítés (gőzölés, szárítás, alapozás, impregnálás, stb.) meglétét és minőségét,
- ◆ a kötőelemek és anyagok, a fa korrózióját megakadályozó bevonatok meglétét, megfelelő minőségét,
- ◆ a munkavégzés során a balesetvédelmi szabályokat és be is tartatja azokat,
- ◆ az alapanyagok beszállítását,

- ◆ a termékek minőségét (teszi ezt szemrevételezéssel, méréssel).

Esetenként nyilvántartást vezet a végzett munkákról, teljesítményekről és a felhasznált anyagokról.

Új termékek gyártásának kezdetekor figyelemmel kíséri a gyártást és elemzi azt. Javaslatot készít a kezdeti problémák kiküszöbölésére. Kreatív gondolkodása és gyakorlati tapasztalatai alapján javaslatokat készít új termékek, technológiák kialakítására és azok bevezetésére.

Mérnökök irányítása mellett részt vesz az új termékek kialakításában, technológiák kidolgozásában. Bekapcsolódik az üzemek karbantartásába és javításába.

A *restaurátorok* irányításával részt vesz régi bútorok helyreállításában, javításában. Ennek során a tönkrement alkatrészeket a kor stílusának megfelelő új részekkel pótolja, impregnálja. Ehhez a munkához igen nagy szakértelem, összpontosítás, türelem és szakmaszeretet szükséges. A régi korok bútorai újjászületnek a keze nyomán.

Munkaeszközök, szerszámok, anyagok

A szakmában használatos legfontosabb munkaeszközök a famegmunkálás eszközei.

Munkája során egyaránt használ mechanikus vagy villamos szerszámokat, kézi vagy gépi eszközöket.

A régi bútorok és épületasztalos termékek felújítása során esetenként az adott kornak megfelelő szerszámokat is igénybe veszi.

A bútor- és épületasztalos-ipari technikusnak sokféle kézi és gépi eszközt kell ismernie és használnia.

Legfontosabb *kézi eszközök*:

- ◆ fűrészek,
- ◆ gyaluk,
- ◆ vésők,

- ◆ fűrők,
- ◆ szorítók,
- ◆ ráspolyok,
- ◆ csiszolók és polírozók.

Gépek, berendezések:

- ◆ szalagfűrészgép,
- ◆ egyengetőgép,
- ◆ vastagoló gyalugép,
- ◆ körfűrészgép,
- ◆ asztalos marógép,
- ◆ csiszológép.

Anyagok:

- ◆ kötőanyagok, (fémek, és ragasztók)
- ◆ korróziógátlók,
- ◆ lakkok,
- ◆ hígítók,
- ◆ festékek.

Munkahely, kapcsolatok

A technikusok a bútorgyártó- épületasztalos üzemekben és az építőiparban egyaránt dolgoznak. Munkájukat műhelyekben vagy a szabadban végzik. A napi munkaidejük általában napi nyolc óra. A munkarend a termelési feladattól függ.

Kivitelező, irányító és szervező munkát végez. Ehhez nagyon kell ismerni a szakmai részletkérdéseket és azok egymásra épülését. Az anyagbeszerzés során jó kapcsolatteremtő készséggel kell rendelkezni.

Az elhelyezkedések köre a ffeldolgozás területére korlátozódik. Esetenként a restaurátor műhelyekre terjedhet ki.

Termelésirányítói munkakörben a dolgozói számára kijelöli a feladatokat amiket főnökével egyeztetett vagy tőle kapott.

Követelmények

A termelés során közepesen nehéz fizikai munkát végez. Általában állást, járást igénylő munkakörben dolgozik. Gyakori a görnyedt guggolással járó kényszertesthelyzet.

Az épületasztalosipari tevékenység során gyakran a szélsőséges időjárási viszonyokat is el kell viselnie.

A famegmunkálás gépei igen zajosak. A zajártalom ellen leggyakrabban egyéni védőeszközöket használ pl. fildugó. A szálló por ellen a gépeket porelszívó berendezéssel szerelik fel vagy egyéni védőeszközként szemüveget és porálcot visel.

Munkája fokozottan balesetveszélyes.

A festékek, impregnálók, ragasztók gőzei mérgezőek lehetnek.

A fűrészüzemek, bútorgyárak üzemcsarnokai tűz és robbanásveszélyesek.

Egészségi kizáró okok:

- ◆ gyenge fejlettség és izomerő,
- ◆ a statikai rendszer jelentősebb anatómiai és funkcionális rendellenességei,
- ◆ súlyos vitium, ingerképzési vagy ingerületvezetési zavar esetén, a kardiológus járóbeteg szakellátás orvosának javaslata szerint,
- ◆ krónikus aspecifikus légzőszervi megbetegedések,
- ◆ epilepszia,
- ◆ idült bőr,
- ◆ halláscsökkenés,

- ◆ 1,0-0,2; 0,9-0,3; 0,8-0,4; 0,7-0,5; 0,6-0,6-nál rosszabb látásélesség. + - 6D -nál erősebb szemüvegviselés,
- ◆ nystagmus,
- ◆ krónikus vesebetegség,
- ◆ krónikus otitis.

Kizáró tényező, ha a munkavállaló:

- ◆ jó látást igénylő munkavégzésre nem alkalmas,
- ◆ tartós kényszer-testhelyzettel (görnyedés, térdelés, guggolás, előrehajlott vagy egyéb) járó munkát nem végezhet,
- ◆ karok, kezek, ujjak használatát igénylő munkát nem végezhet,
- ◆ poros, füstös, gőzös, gázos munkahelyen munkát nem végezhet,
- ◆ fokozottan balesetveszélyes munkát nem végezhet,
- ◆ jó egyensúly-érzést igénylő munka végzésére nem alkalmas,
- ◆ közepesen nehéz fizikai munkát nem végezhet.

Korlátozó tényező, ha a munkavállaló:

- ◆ tartós állómunkát nem végezhet,
- ◆ fokozott figyelmet igénylő munkát nem végezhet,
- ◆ zajos munkahelyen munkát nem végezhet,
- ◆ allergizáló anyagokkal munkát nem végezhet,
- ◆ vegyi anyagokkal munkát nem végezhet,
- ◆ ép hallást igénylő munkavégzésre nem alkalmas,
- ◆ teljes látóteret és/vagy térlátást igénylő munka végzésére nem alkalmas,
- ◆ kézi anyagmozgatással járó munka végzésére nem alkalmas,
- ◆ fokozott figyelmet igénylő munkát nem végezhet.

A por és vegyi anyagok miatt meghatározott időközönként kötelező orvosi vizsgálaton kell részt venni a bútór és épületasztalos-ipari technikusnak.

Érdeklődés, egyéb tulajdonságok

Ahhoz, hogy szeresse munkáját nagyon fontos, hogy ismerje a famegmunkálás rejtjelmeit, és meglássa a fában rejlő lehetőségeket. Az aki idegenkedik a veszéllyel járó, kézzel végzendő munkától, és a poros, zajos környezettől ne válassza ezt a szakmát. Fontos, hogy legyen érzéke a gépekhez, berendezésekhez. A kezűgyesség és a kreativitás meghatározó a szakma gyakorlásánál.

A lelkiismeretesség, a kitartás és az elővigyázatosság elengedhetetlen.

Szükséges a mások iránt tanúsított felelősségérzet. A saját és a csapatmunka koordinálásához felkészültnek és jó szervezőképességgel rendelkezőnek kell lenni.

Szakképzés

Az elméleti és a gyakorlati ismereteket a szakképző iskolában és az üzemekben szervezett gyakorlatokon sajátítják el a fiatalok.

A következő **szakmai tantárgyak** ismeretanyagával kell megismerkedniük a

- ◆ balesetvédelem és elsősegélynyújtás,
- ◆ szakrajz.

A szakmai gyakorlatok kiterjednek: az egyéni védőeszközök helyes használatára.

Teljes átfogó képet kapnak a bútóról illetve az épületasztalos tevékenységek kapcsolatáról és egymásra épüléséről.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.

A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.